

la contra | TERESA MÁRQUEZ

Xesco Boix, l'home bo

Els pinedencs d'adopció Lluís M. Panyella i Maria-Josep Hernández publiquen un recull d'entrevistes a gent de l'entorn de l'enyorat pioner de la cançó d'animació per a la mainada

Diu que si vols saber realment qui ets és necessari que escoltis què pensen de tu els altres, perquè segur que descobreixes molts més matisos de la teva personalitat del que mai hauries cregut. Amb aquesta filosofia, en Lluís M. Panyella i la Maria-Josep Hernández van encetar fa un any l'aventura de buscar en els ulls i les paraules dels altres la figura de Xesco Boix, sens dubte l'artífex de la cançó d'animació per a la mainada. Els dos autors de *Xesco Boix. Història de la nostra història* són el viu reflex de l'herència d'aquell home eternament jove, grenyut i amb barba que amb una guitarra a les mans ens va ensenyar a molts com era de fàcil ser feliç. Encara que tan sols fos per unes hores. Ha estat, doncs, una tria acurada i meticulosa d'aquelles persones de l'entorn del cantant que, a banda de recordar-lo, aprofiten també per fer memòria d'un temps i d'un país assedegat per recuperar la seva llengua i la seva cultura. Al llibre hi trobem una quarantena de testimonis. Des dels components d'Els Cinc Dits d'Una Mà —el grup creat per en Xesco, continuador de la seva obra i del

qual va formar part el mateix Panyella— fins a la il·lustradora Pilarín Bayés, el pallasso Tortell Poltrona i l'expresident Jordi Pujol. Homes i dones diferents i allunyats en molts aspectes, però units, si més no, per valorar la gran tasca que Xesco Boix va realitzar com a introductor del folk a Catalunya, amb peces que ja han esdevingut història, i en especial per dignificar una de les tasques més boniques que hi ha: animar els més petits amb un grapat de cançons. Ja jo deia ell mateix: «Cantar és

Xesco Boix, actuant en una escola l'any 1983. / JOSEP MERCADÉ

bo per a la salut. Encoratja, engresca, apaivaga, calma, esponja el cor, ajuda a estimar, desemboira, alegra, distreu, fa arrelar, agermana, sensibilitza...»

El llibre surt al carrer coincidint amb els 25 anys de la mort de Xesco Boix. Una mort sobtada i tràgica que va costar de pair i que, per molts dels entrevistats, encara costa d'entendre. Però la reflexió sobre una fi cruel s'omple també de multitud de records pescats en aigües molt més serenes. Per alguns, en Xesco va ser un

paio generós en tot allò que feia. Per a d'altres, un pedagog diferent i entestat a trobar el millor camí per formar la mainada, i per a uns altres, el responsable absolut d'una nova renaixença de la Catalunya més popular, més nostra. El volum, farcit amb un grapat d'imatges de la vida de l'animador, es completa amb un CD inèdit. «Es tracta d'un enregistrament casolà, una carta casset que en Xesco va enviar al seu company Jaume Barceló, de Mallorca», expliquen els autors, que precisen que aquest document sonor va més enllà de les cançons, perquè hi apareix el mateix Xesco Boix explicant com canta les cançons i reflexionant sobre temes tan diversos com ara la cultura, la

llengua i els Països Catalans. A més, per als més nostàlgics, incorpora una mostra molt completa del repertori del cantant. Trobar una definició exacta d'en Xesco Boix és agosarat i estèril, perquè cada entrevistat en té i en descriu una imatge molt concreta i personal. Ara, si em deixen triar, crec que em quedo amb la que fa Maria-Josep Hernández en la introducció del volum. «Desitjava tenir un cel blau per sobre i un mar sovint ben serè.» Exactament allò que desitgem tots.